

ת"פ 2078/10/13 - פרקליטות מחוז מרכז נגד עבד אל מונעם אל ג'יוסי, מוחמד מדוח, עבדול נאצר עזון

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 2078-10-13 פרקליטות מחוז מרכז נ' אל ג'יוסי ואח'

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה
בעניין: פרקליטות מחוז מרכז

המאשימה

נגד

1. עבד אל מונעם אל ג'יוסי
2. מוחמד מדוח
3. עבדול נאצר עזון

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד לירן ממן

ב"כ הנאשמים: עו"ד גיל פרידמן

גזר דין

רקע

1. מה דינו של מי שסיפק במודע אליבי שיקרי לחשוד ברצח במטרה לשבש את הליך החקירה בעניינו, זו השאלה העומדת להכרעה בתיק זה.

2. הנאשמים הורשעו בהתאם להודאתם בעובדות כתב האישום בעבירת שיבוש הליכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

3. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום, בתאריך 26.11.11 נורה בגבו מוסעב גיוסי והובהל לבית החולים. זמן קצר לאחר מכן, כנקמה על המעשה, הגיע אחיו של מוסעב, ראשיד גיוסי, יחד עם קרוב משפחתו, מוחמד גיוסי ואדם נוסף לביתו של המנוח וירו בו למוות. מיד לאחר הירי וכדי לספק לעצמם אליבי, נסעו לבית החולים. בהמשך למתואר, הנאשמים אשר ידעו כי מוחמד וראשיד הם שגרמו למותו של המנוח סיפקו להם אליבי שיקרי למודע ביצוע הרצח על ידי מסירת מספר עדויות כוזבות, במספר מועדים, בחקירה בתחנת המשטרה, לפיהן הם היו עם ראשיד ומוחמד בעת הרצח. נאשם 1 מסר שלוש הודעות כוזבות בתאריכים 28.11.11, 29.11.11 וב- 11.12.11. נאשמים 2 ו- 3 מסרו שתי הודעות כוזבות בתאריכים 1.12.11 וב- 11.12.11. כמו כן בחקירה במשטרה ביום 1.12.11, בכוונה לשבש את החקירה, אמר נאשם 2 לנאשם 3 בערבית "אל תדבר על השעות".

4. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשמים הודו והורשעו בכתב האישום ונשלחו לקבלת תסקיר שירות מבחן.

תסקיר שירות המבחן

5. על פי תסקיר שירות המבחן מיום 17.6.14 בעניינו של נאשם 1, הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה. לאחר מכן המשיך את לימודיו בחו"ל ורכש השכלה כמהנדס מודד. עם חזרתו ארצה החל לעבוד כמודד ומאז מתמיד בעבודתו מזה 15 שנים. כיום מנהל משרד בו הוא מעסיק מודדים נוספים. שירות המבחן התרשם כי משפחתו של הנאשם בעלת ערכים נורמטיביים ותפקוד חיובי, אולם במשך שנים היתה המשפחה מעורבת בסכסוך דמים. בהתייחסו של הנאשם לעבירה, נוטל הנאשם אחריות למעשיו, מודע לפסול שבהתנהגותו ומפיק לקחים. הנאשם הסביר כי פעל מתוך דאגה לאחיינו וחשש לפגיעה בו, לנוכח תחושת הזדהות שחוזה כלפיו באותה עת. בבחינת גורמי הסיכון להישנות ביצוע עבירות התרשם שירות המבחן כי הנאשם פועל במצבי לחץ ומשבר מתוך סערה רגשית תוך קושי לכלכל צעדיו באופן רציונאלי. עם זאת מדובר בנאשם בעל יכולות ונתונים אישיים חיוביים, ערכים חברתיים חיוביים כשמעורבותו בעבירה מהווה חריג להתנהגותו בדרך כלל. על כן התרשם שירות המבחן מסיכון נמוך להישנות המעשים, והמליץ להטיל עליו צו של"צ בהיקף של 300 שעות.

6. על פי תסקיר שירות המבחן מיום 24.6.14 בעניינו של נאשם 2, הנאשם כבן 25, נשוי ומתגורר עם רעייתו. סיים 12 שנות לימוד, בהמשך סיים לימודי תואר ראשון בכלכלה ומנהל עסקים באוניברסיטת אריאל. למד לתעודת סוכן ביטוח אולם בשל הרשעתו בתיק דנן לא קיבל רישיון. בתקופת לימודיו עבד כשלוש שנים וחצי כסטודנט במשרד החקלאות, שם התכוון להמשיך לעבוד ככלכלן אולם בשל הרשעתו בדנן לא התקבל למשרה אליה פנה. כיום עובד כפקיד במשרד סוכן ביטוח לשביעות רצון מעסיקו. הנאשם מסר כי הרקע למעורבותו בעבירה טמון בסכסוך מתמשך בין שתי משפחות בעיר מגוריו, ועל רקע סכסוך זה נפגעו בני משפחתו. הנאשם הסביר את מעשיו על רקע לחץ מצד קרובת משפחתו, אימו של החשוד ברצח, וכן הסערה שחוזה סביב האירועים החמורים באותו יום. שירות המבחן התרשם כי הנאשם פעל מתוך מניעים רגשיים עמוקים אשר הקשו עליו להפעיל שיקול דעת בעת האירוע. הנאשם ביטא חרטה עמוקה וכנה על מעורבותו בעבירה, מבין את חומרת המעשה ואת השלכותיה. הנאשם הדגיש את חריגות הסתבכות זאת לאורך חייו. חש בושה ואכזבה מעצמו בעקבות מעשיו. שלל דפוסים אלימים והתייחס בחומרה למעשיו שבגללם נגרם שיבוש בחקירת האירוע. הנאשם הדגיש את השלכות מעשיו על עתידו התעסוקתי, כאמור בשל הרשעתו לא יוכל לעבוד כסוכן ביטוח ואף לא התקבל למשרה במשרד הכלכלה. שירות המבחן מתרשם כי הסיכון להתנהגות אלימה הינו נמוך מאוד. שירות מבחן התרשם כי הנאשם ביצע את המעשה מתוך לחצים רגשיים ולא מתוך מניעים פלילים וכי הנאשם הפיק לקחים. נוכח הדברים הללו ונוכח הפגיעה בעתידו המקצועי ממליץ שירות המבחן לשקול להימנע מהרשעתו הפלילית ולהטיל עליו צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 300 שעות.

7. על פי תסקיר שירות מבחן מיום 16.6.14 בעניינו של נאשם 3, הנאשם כבן 34, נשוי ואב לילד. עובד מזה עשר שנים כמנהל דלפק בחברה לשיווק ומסחר. סיים תשע שנות לימוד והשלים לימודי תעודה בנגרות. בהתייחסו לעבירה נטל הנאשם אחריות על מעשיו, ביטא צער וחרטה וגילה מודעות לחומרתה ולהשלכותיה. מסר כי פעל מתוך תחושת הזדהות ודאגה לחברו ללא ששקל לעומק את התנהגותו באותה עת. ברקע להתנהגותו תחושת סולידריות והזדהות עם צד אחד של סכסוך הדמים בין המשפחות. שירות המבחן התרשם מחוויה של פוסט טראומה ומצוקה שחוזה הנאשם עקב רצח אחד מחבריו לנגד עיניו אשר לא עובדה ולא טופלה ולהערכת שירות המבחן היתה לה השלכה על התנהגותו במהלך האירוע. שירות מבחן העריך כי הסיכון להישנות מעשים דומים בעתיד הינו נמוך. שירות המבחן המליץ להטיל צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 300 שעות.

טיעוני הצדדים

8. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד הילה כהן, הנאשמים מסרו ידיעות כוזבות למשטרה, לא באופן חד פעמי אלא מספר פעמים, במהלך חקירה משטרתית כאשר מטרתם להוות אליבי לשני נאשמים שהאשמו בעבירת רצח.

הנאשמים בחרו במודע לסייע לאחרים לחמוק ממדת הדין על קטילת חיי אדם. מדובר בשיבוש חמור, מודע, מתוכנן ומכוון במטרה לסכל את חקר האמת בעבירה החמורה ביותר. הערך המוגן אינו רק שמירה על טוהר ההליך החקירתי והשיפוט וזאת אפשרות להגיע לחקר האמת אלא גם הפגיעה בחקירת עבירת רצח. מתחם הענישה הראוי נע בן מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד למאסר בפועל. הנאשמים לא הודו בביצוע העבירה מיוזמתם. העבירה התגלתה תוך כדי חקירה ועל אף שהנאשמים עמדו על גרסתם השיקרית. באשר לחלוף הזמן ממועד ביצוע המעשים ועד להגשת כתב האישום, טענה ב"כ המאשימה כי החקירה בעניינם של הנאשמים נמשכה גם לאחר הגשת כתב האישום בעבירת הרצח. כתב האישום בעניינם התאפשר רק בחודש ספטמבר 2013, כאשר הסתיימו כל פעולות החקירה. לגבי נאשם 1, הנאשם מסר שלוש ידיעות כוזבות שעניינן מועד ביצוע עבירת רצח. הנאשם נעדר עבר פלילי, חרף התסקיר החיובי בעניינו עולה כי מדובר במי שפעל מתוך סערת רגשות ויש לו קושי לכלכל צעדיו באופן רציונאלי במצבי לחץ ומשבר. נאשם 2 נעדר עבר פלילי, עולה כי הרקע והמניע לביצוע העבירה הם מתוך תחושת הזדהות. לגבי נאשם 3 לחובתו הרשעה קודמת, יחסית ישנה. פעל מתוך תחושת הזדהות, תוך קושי לויסות דחפיו וללא הפעלת שיקול דעת מעמיק. המלצת שירות המבחן להטיל צו שירות לתועלת הציבור על הנאשמים אינה ראויה בנסיבות דנן. גם המלצה להימנע מהרשעת נאשם 2 אינה ראויה נוכח הפגיעה החמורה בערך המוגן שבעבירת השיבוש. הפסיקה הנוהגת היא אמנם של עונש מאסר על תנאי, אולם לא נמצאה פסיקה שדנה בעבירת שיבוש בנוגע לעבירת רצח ועל כן עתירת המאשימה לעונש הינה מאוזנת. על כן, ב"כ המאשימה עתרה להשית על הנאשמים עונש של מאסר למשך 3 חודשים אשר ירוצה בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי וקנס.

9. לטענת ב"כ הנאשמים, עו"ד גיל פרידמן, האירועים התרחשו לפני ארבע שנים, כתב האישום הוגש בשהיו של שנתיים וחצי. לו היתה המאשימה סבורה כי מדובר בתיק חמור, הרי שכתב האישום היה מוגש בסמוך לאירוע. בדרך כלל מוגשים כתבי אישום בעבירות שיבוש יחד עם עבירות נוספות ולא כעבירה בודדת. באשר לנאשם 1, הנאשם ללא עבר פלילי, עובד ומפרנס את משפחתו, משתף פעולה, הגיע לכל הדיונים בעניינו ולקח אחרית מלאה על מעשיו. מתחם הענישה בעבירת שיבוש בלבד נעה בין מאסר על תנאי למאסר קצר. ב"כ הנאשם עתר לאמץ את המלצת שירות המבחן. באשר לנאשם 2, מדובר בנאשם נורמטיבי אשר מעוניין להמשיך לעסוק במקצוע אשר למד ולנהל אורח חיים נורמטיבי. האינטרס הציבורי הוא לאפשר לו לעשות כן. ההליך השיקומי בעניינו של נאשם זה מצדיק סטייה ממתחם העונש. אם יורשע נאשם 2 יגרם לו נזק ממשי ועל כן, עתר ב"כ הנאשמים לבטל את הרשעתו. באשר לנאשם 3, התסקיר לגביו הינו חיובי, הנאשם לקח אחריות אמיתית וכנה. ב"כ הנאשמים טען כי הנאשמים הם אנשים נורמטיביים אשר טעו. עונש שירות לתועלת הציבור הינו עונש אפקטיבי ויש בו תרומה לא פחות משמעותית מעבודות שירות ויש בו כדי לתת להם אפשרות להמשיך ולנהל את חייהם ולהתפרנס. על כן עתר ב"כ הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשמים צו שירות לתועלת הציבור וכן להימנע מהרשעת נאשם 2.

10. הנאשמים הביעו צער וחרטה על מעשיהם.

דין

11. המקרה דנן הינו מקרה חמור של שיבוש הליכי חקירה. הנאשמים בחרו ביוזמה ובמודע לשקר פעם אחר פעם לחוקרי משטרה, במסגרת חקירת משטרה, בעבירה החמורה ביותר בספר החוקים - עבירת הרצח (וזאת אף אם בסופו של דבר הסתיים התיק בהרשעה בהריגה בלבד). במסגרת סכסוך דמים בין שתי משפחות, ועל רקע פגיעה קשה בקרוב משפחתם של הנאשמים, נרצח אדם על ידי אחיו של קרוב המשפחה שנפגע ואחרים. הנאשמים, אשר ידעו מי האחראים למעשה הרצח, שיבשו הליכי חקירה, תוך שהם מוסרים בהודעות במשטרה, אליבי שיקרי למבצעי הרצח. כל מטרת מעשיהם היתה לשבש את ההגעה אל חקר האמת והבאת האשמים בקטילת חיי אדם לדין, ומכאן חומרתה הרבה.

12. לעניין זה יפים דברי בית המשפט ברע"פ 153/99 אלגד נ' מדינת ישראל (29.8.01):

"ביסוד שיטת המשפט שלנו מעוגן העיקרון שלפיו הליכי משפט קשורים קשר אמיץ עם החובה לומר אמת בכל הליכים שהועדו לעשיית משפט. אשר על כן בהקשרם של הליכים לעשיית משפט, החובה לומר אמת אינה רק בגדר חובה מוסרית אלא היא אף חובה משפטית הנגזרת מהוראות החוק וממהותו של ההליך המשפטי. חשיפת האמת ועשיית צדק הן מהתכליות המובהקות של ההליך הפלילי...שקר ביודעין בחקירה משטרתית פוגעת בהכרח בערך החברתי של גילוי האמת ושל עשיית משפט אמת. היא אף עלולה לפגוע בתקינותה של החקירה הקונקרטית שבמסגרתה נאמר השקר ועקב כך לפגוע באינטרס עשיית הצדק ובשמירה על טוהר ההליך הפלילי בכל שלביו".

דין בעניין הימנעות מהרשעה לגבי נאשם 2

13. במספר לא מבוטל של החלטות מן העת האחרונה חזר ושנה בית-המשפט העליון (כב' השופט א' שהם) על ההלכה לפיה הכלל במקרה שבו בית-המשפט קובע שאדם ביצע עבירה הינו הרשעה בדין, ואי-ההרשעה הינה בגדר חריג בלבד אשר שמור למקרים יוצאי דופן. בעניין זה מן ראוי להפנות לרע"פ 1623/14 ג'בארה נ' מדינת ישראל (1.4.14); רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (24.4.14); רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.14); ע"פ 4070/14 פלונית נ' מדינת ישראל (17.6.14); רע"פ 5100/14 מסארווה נ' מדינת ישראל (28.7.14); רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14); רע"פ 7109/14 סייג נ' מדינת ישראל (20.11.14).

ראו גם ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3), 337 (1997).

14. סבורני כי יישום המבחנים האמורים למקרה דנן, מעלה כי לא ניתן להסתפק באי הרשעת הנאשם בדין. ככלל, נקבעו בפסיקה שני מבחנים מרכזיים לסיום הליך ללא הרשעה. התנאי הראשון הוא כי נסיבות העבירה מאפשרות להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים; והתנאי השני הוא כי ההרשעה פוגעת באופן חמור בשיקום הנאשם.

15. באשר לסוגיית חומרת העבירה והפגיעה בשיקולי הענישה האחרים, סבורני כי מדובר בעבירה חמורה אשר הימנעות מהרשעה בגינה תחטא לשיקולי הענישה האחרים ולאינטרס הציבורי. אמנם נראה שמעשיו של נאשם 2 נעשו על רקע תחושת לחצים משפחתיים וכן סביב הסערה שחווה בעקבות האירועים החמורים שאירעו ובהעדר הפעלת שיקול דעת מעמיק. עם זאת, מעשיו של נאשם 2 היו עלולים להביא להתחמקותו של אשם בקטילת ח"י אדם לתת את הדין על מעשיו, ולמטרה זו הם נעשו. לא זו אף זו, מעשיו של הנאשם נעשו ביום 1.12.11 ו- 11.12.11 כאשר האירועים לגביהם מסר עדויות כוזבות אירעו ביום 26.11.11, הינו **די והותר זמן עבור הנאשם לשקול ולחזור ולשקול את מעשיו ואת משמעותם**. אין המדובר במעידה רגעית אלא במסירת **שתי הודעות שונות** במועדים שונים בהן מסר פרטים כוזבים במטרה לשבש את החקירה. לא זו אף זו נאשם 2 אף שיבש החקירה בכך שביום 1.12.11 אמר לנאשם 3 בערבית "**אל תדבר על השעות**", אמירה אשר קרובה במהותה לעבירה של הדחה בחקירה. סבורני כי עבירה זו, אשר כל מטרתה היא לחתור תחת שלטון החוק ובנסיבות בהן עלול היה להתחמק חשוד ברצח מלתת את הדין על מעשיו, לא ניתן לקבוע כי הימנעות מהרשעה הינה מידתית אל מול הפגיעה באינטרס הציבורי ובשיקולי הענישה האחרים. לפיכך, האינטרס הציבורי וחומרת המעשים אינם מאפשרים את ביטול ההרשעה.

16. באשר לשאלת מידת הפגיעה בשיקומו של הנאשם, לא שוכנעתי כי הרשעת הנאשם תביא לפגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם או תפגע באופן קשה בעתידו התעסוקתי. סבורני כי מתוך המסמכים שהוגשו אין מסמך ממנו ניתן ללמוד כי בעקבות הרשעתו בדין של נאשם 2 יפגע באופן קשה עתידו התעסוקתי. מהמסמכים שהוגשו ניתן ללמוד על

לימודיו של הנאשם ועל שביעות רצון מעבידיו ממנו. כמו כן ממכתב מאת מנהלת אגף מיום 26.3.14 עולה כי נציב שירות המדינה החליט כי **נפל פגם בעריכת המכרז** שאליו ניגש הנאשם משום **שהמידע בדבר התיק הפלילי לא הובא בפני הועדה** ועל כן לא שקלה הוועדה מידע זה ואת השפעתו על התאמת הנאשם לתפקיד. על כן יש להביא את עניינו של הנאשם **בשנית** בפני חברי הוועדה **לבחינת התאמתו**. לא עולה ממכתב זה כי בהינתן הרשעתו הפלילית לא יוכל הנאשם להיות מועסק בתפקיד אותו ביקש. בהקשר זה יאמר כי גם אם בעקבות ההרשעה לא יקבל הנאשם תפקיד זה אין בכך כדי להעיד על סיכוייו למצוא תפקיד דומה במקום אחר. בפרט לא נכתב בשום מסמך שהוגש על ידי ההגנה כי קיימת אפשרות שהנאשם יפוטל מעבודתו הנוכחית אם יורשע. בנוסף, על פי תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (רישיון לסוכן ביטוח), התשכ"ט - 1969, סעיף 3 (ג) "לא יתן המפקח רישיון למבקש, על אף שנתמלאו בו התנאים המפורטים בתקנת משנה (א), אם **תוך חמש שנים שקדמו לבקשה** לקבלת הרישיון הורשע המבקש או נשא עונש-מאסר **על עבירה שיש עמה קלון**". היינו, גם אם בעקבות הרשעתו לא יוכל הנאשם לקבל רישיון לעסוק כסוכן ביטוח הרי שמגבלה זו קצובה למשך חמש שנים מיום ההרשעה ואין משמעותה שלא יוכל לעולם לעסוק בתחום זה.

17. זאת ועוד, העבירה שביצע הנאשם נוגעת באופן ישיר לסוגיית יושרו האישי. רצונו של הנאשם לעבוד בעתיד כסוכן ביטוח מחייב אותו לרמה גבוהה של יושר אישי ומכאן שאין הצדקה להימנע מהרשעה.

18. אשר על כן, סבורני כי הנאשם לא עומד במבחנים שנקבעו בפסיקה לסיום הליך באי הרשעה ועל כן אין מקום לבטל את ההרשעה.

דין לעניין העונש

19. כתב האישום בתיק דנן מתאר מספר מעשים דומים אשר יש לראותם כאירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

קביעת מתחם העונש ההולם

20. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

21. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הם תקינות ההליך החקירתי והשיפוטי ויכולת המשטרה ובתי המשפט להגיע אל חקר האמת ופגיעה בשלטון החוק.

22. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה פגיעה משמעותית. הנאשמים מסרו מספר הודעות במשטרה בהן שיקרו לגבי אליבי של החשודים בעבירת רצח, וזאת במטרה למנוע מהמשטרה להוכיח את אשמתם של החשודים בעבירה ובכך לסכל את חקירת המשטרה. סבורני כי קיים מתאם בין העבירה אשר אותה משבשים לבין מידת הפגיעה בערך המוגן, כך שכלל השיבוש הוא של עבירה חמורה יותר, כך נפגע באופן קשה יותר הערך המוגן.

23. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי קיים קושי באיתור מקרים בהם הוגשו כתבי אישום נגד נאשמים בעבירות של שיבוש הליכי חקירה בלבד. ברוב המקרים מואשמים נאשמים בעבירה זו בצמוד לעבירות אחרות, שלא כמו במקרה דנן. כך למשל, בע"פ 4831/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (16.12.13) שם נדחה ערעורם של נאשמים בפרשת רצח ושיבוש. אחד הנאשמים בפרשה, הורשע בעבירה של שיבוש מהלכי משפט ומסירת ידיעה כוזבת שעה שהתלונן במשטרה על גניבת רכבו כאשר ידע כי הרכב היה בשימוש חברו אשר פגע והרג באמצעותו אדם. נידון ל-

12 חודשי מאסר בפועל על אף נסיבות אישיות משמעותיות. בע"פ 150/88 **לושי נ' מדינת ישראל** (24.7.88) הורשע נאשם בעבירת קבלת שוחד ושיבוש הליכי משפט ונידון לעונש של 12 חודשי מאסר בגין עבירת השוחד ו- 4 חודשי מאסר בגין עבירת השיבוש. הנאשם, אשר היה קצין משטרה בדרגת רב פקד ניצל את סמכותו וניסה לסייע לחשוד אשר היה נתון במעצר בשל טובת הנאה שקיבל מקרובו וכן הציע לקרובת משפחה שהוצא נגדה צו עיקול להעלים דברים יקרים ולאחסנם אצלו. בע"פ 8721/04 **אוחנה נ' מדינת ישראל** (17.6.07) נדחה ערעורו של הנאשם אשר נידון בגין עבירות של זיוף בנסיבות מחמירות ושיבוש הליכי משפט, שם זויפו מסמכים במטרה להביא לפתיחת הליך פלילי מחודש בעניינו של הנאשם. הנאשם נידון לשנתיים וחצי מאסר בפועל. ברע"פ 153/99 **אלגד נ' מדינת ישראל** (29.8.01) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהיה שוטר במקצועו והורשע בעבירה של שיבוש הליכי משפט והדחה בחקירה והוא נדון למאסר על תנאי. בע"פ 236/88 **איזמן נ' מדינת ישראל** (13.8.90) הורשע נאשם בשיבוש הליכי משפט והשמדת ראיה ונידון למאסר על תנאי. בת"פ (ת"א) 10072/03 **מדינת ישראל נ' בלומנטל** (14.3.06) הורשעה הנאשמת במתן שוחד בחירות, הדחה בחקירה ושיבוש הליכי חקירה ונדונה ל- 8 חודשי מאסר. בת"פ (נת') 6828-04-13 **מדינת ישראל נ' גליקסמן** הורשע הנאשם בשיבוש הליכי משפט וידעות כוזבות בכך שמסר במשטרה, לבקשתו של האשם בתאונה, הודאה כוזבת לפי הוא זה אשר נהג ברכב וגרם לתאונת דרכים קטלנית. נידון ל- 6 חודשי עבודות שירות.

24. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

- א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה;** הנאשמים הגיעו לתחנת המשטרה מספר פעמים ומסרו במספר הזדמנויות שונות הודעות כוזבות המספקות אליבי שיקרי לחשודים במעשה. ריבוי המעשים והעובדה שבוצעו על ידי שלושת הנאשמים, מצביעים על תכנון מוקדם.
- ב. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה;** מעשיהם של הנאשמים אשר למעשה סיפקו אליבי כוזב לחשודים ברצח, עשוי היה להביא לשיבוש ההליך המשפטי ולהביא להתחמקות האשמים מלתת את הדין על מעשיהם.
- ג. **חלקו היחסי של הנאשמים בביצוע העבירה ומידת השפעה של האחר על הנאשמים בביצוע העבירה;** מתוך עובדות כתב האישום עולה כי הנאשמים פעלו בצוותא חדא וביצעו את המעשים בחלקים שווים מבלי שהיה למי מהם השפעה על האחר או מבלי שחלקו של מי מהם יהיה רב יותר. אולם, מהתסקיר עולה כי נאשם 2 פעל מתוך תחושת לחץ משפחתי מצד דודתו, שהיא אימו של אחד ממבצעי מעשה הרצח.
- ד. **הסיבות שהביאו את הנאשמים לבצע את העבירה;** הנאשמים ביצעו את העבירה על רקע תחושת הזדהות, לחצים רגשיים וסערת נפש נוכח האירועים הטראגיים שהתרחשו בעקבות סכסוך הדמים שבין המשפחות.

25. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו החל מעבודות שירות לתקופה קצרה ועד 12 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה.

26. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשמים

27. בגזירת העונש המתאים לנאשמים, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

- א. **הפגיעה של העונש בנאשמים, לרבות בשל גילם**; נאשם 1 בן 45, נשוי בשנית ואב לשלושה ילדים אותם הוא מפרנס וללא עבר פלילי. נאשם 2 הינו צעיר כבן 25, נשוי, ללא עבר פלילי כלל. נאשם 3 בן 34 נשוי ואב לילד בעל הרשעה אחת בעברו. כל הנאשמים הינם אנשים נורמטיביים, בעלי משפחות נורמטיביות וללא דפוסים עבריינים. אין ספק כי עונש קונקרטי יפגע בהם, ובפרנסתם ואף עשוי לפגוע גם בבני משפחתם.
- ב. **הנזקים שנגרמו לנאשם 2 מביצוע העבירה ומהרשעתו**, כתוצאה מהרשעתו של הנאשם יתכן שלא יתקבל לתפקיד אליו ביקש להתקבל במשרד החקלאות וכן יתכן כי יאלץ להמתין תקופה ממושכת עד לקבלת הסמכתו לסוכן ביטוח.
- ג. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב**; הנאשמים הודו ונטלו אחריות על מעשיהם.
- ד. **חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות**; העבירות בוצעו בשנת 2011, אולם על פי הצהרת ב"כ המאשימה, החקירה בעניינם הסתיימה רק בספטמבר 2013 וזאת נוכח פעולות החקירה שהתבצעו במקביל לקיומו של תיק הרצח. כתב האישום הוגש באוקטובר 2013 ועל כן לא ניתן לטעון לשיהוי בהגשת כתב האישום. ברם חלוף 4 שנים ממועד ביצוע העבירות מבלי שנפתחו למי מהם תיקים חדשים צריך לבוא במניין השיקולים בתוך מתחם העונש.
- ה. **עברו הפלילי של הנאשם או העדרו**; כאמור, נאשמים 1 ו-2 נעדרים עבר פלילי. לנאשם 3 הרשעה אחת בגין הפרעה לשוט, תקיפת שוטר והעלבת עובד ציבור אשר בוצעו בשנת 2006.

28. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת נוכח העובדה כי הנאשמים פעלו כאמור מספר פעמים ובמספר הזדמנויות שונות נוכח הזדהות עם צד אחד המעורב בסכסוך הדמים. כן יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת הרבים** בגדרו של המתחם וזאת נוכח קלות ביצוע העבירה ונוכח הנזק הפוטנציאלי החמור הטמון בחובה.

29. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשמים עונש קונקרטי ומשמעותי שיאזן בין חומרת העבירה לבין היות הנאשמים אנשים נורמטיביים שפעלו מתוך תחושת לחץ ומחויבות כלפי בני משפחתם. סבורני כי הסתפקות בעונש של שירות לתועלת הציבור, כהמלצת שירות המבחן וכעתירת ההגנה, לא תאזן כראוי בין שיקולי הענישה השונים, אלא יש להטיל על הנאשמים עונש של עבודות שירות ולו לתקופה קצרה.

סוף דבר

30. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:**

- א. **חודשיים מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות**. עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות. תחילת עבודות השירות ביום 3.5.15.
- ב. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום לבל יעברו הנאשמים את העבירה בה הורשעו.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ח אדר תשע"ה, 19 מרץ 2015, בנוכחות הצדדים.